

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Henrik Gartz
Bebyggelseantikvarie
Kulturmiljöenheten
henrik.gartz@lansstyrelsen.se
010-22 33 000

BESLUT

1(2)

2019-01-09

432-3544-14

Föreningen Tobo bruksmuseum
c/o Högström
Masugnsvägen 4
748 50 Tobo

Beslut om avslag avseende väckt fråga om byggnadsminnesförklaring av Tobo bruks masugn och ångpannebyggnad, Tobo 1:8, Tegelsmora socken, Tierps kommun, Uppsala län.

Länsstyrelsen beslutar enligt 3 kap 1 § kulturmiljölagen (1988:950) att avslå ansökan om byggnadsminnesförklaring av Tobo masugn och ångpannebyggnad, vilken väcktes av Föreningen Tobo bruksmuseum 2014-06-03.

Redogörelse för ärendet

2014-06-03 inkom Föreningen Tobo bruksmuseum med förslag att masugnen med pannhus skulle byggnadsminnesförklaras. De sökande, Tobo bruksmuseum motiverar sin ansökan bland annat med följande ”Bebyggelsen i Tobo är unik ur många aspekter och av stort kulturhistoriskt värde. Idag är det enda uppländska bruk där den ursprungliga 1600-talskaraktären ännu kan upplevas. Tobo som undgick rysshärjningarna 1719 har en ålderdomlig byggnadsplan med oregelbundna bruksgator, arbetsbostäderna har fått behålla sin ursprungliga karaktär och sin småskalighet.”

Skälen för länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen anser att byggnaderna har ett högt kulturhistoriskt värde och att masugnen har ett avsevärt symbolvärde för samhället Tobo. Dock har en stor brand i slutet av juni 2018 medfört stora skador på masugnsbyggnaden (se bilaga 1), och alla omgivande delar totalförstördes. Masugnsbyggnadens stora kulturhistoriska värde, bland annat relaterat till Lövstabruk, bör uppmärksammas, men de reparationsåtgärder som är nödvändiga anser Länsstyrelsen sköts bäst i samband med en framtida utveckling av området.

Vidare har en lång rad äldre byggnader vid Tobo bruk varit försvunna sedan länge, vilket förstärker bilden av Tobo bruk som en av de bruksmiljöer som förlorat mycket av sitt kulturhistoriska sammanhang.

Länsstyrelsen vill påminna om att Tobo bruk som helhet ligger inom riksintresse för Kulturmiljövården C 13. Det och att hyttlämningarna är registrerade som fast fornlämning gör att Länsstyrelsen anser att kvarvarande delar av bruket idag ändå har ett tillräckligt skydd för de kulturhistoriska värdena.

Vid en analys av byggnadsminnesbeståndet i länet är det tydligt att antalet byggnadsminnesförklarade byggnader i kategorin järnbruk redan är mer än väl tillgodosedd. Länsstyrelsen i Uppsala avser att strategiskt verka för att komplettera

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

2(2)

2019-01-09

432-3544-14

byggnadsminnesbeståndet med miljöer och byggnader som kan berätta fler historier om länets historia.

Överklagande m m.

Enligt 3 kap 19 § kulturmiljölagen (1988:950) får Länsstyrelsens beslut att avslå en byggnadsminnesförklaring endast överklagas av Riksantikvarieämbetet.

Upplysningar

I handläggningen av det här ärendet har deltagit länsantikvarie Roger Edenmo, beslutande, och bebyggelseantikvarie Henrik Gartz, föredragande. Detta beslut är digitalt signerat och saknar därför underskrifter.

Kopia till:

Riksantikvarieämbetet
registrator@raa.se

Upplandsmuseet
info@upplandsmuseet.se

Uppsala kommun
upsala.kommun@upsala.se

Bilaga:

1. Kulturhistorisk utredning efter brand, Upplandsmuseet 2018-07-19

Kopia till:

Riksantikvarieämbetet
registrator@raa.se

Upplandsmuseet
registrator@upplandsmuseet.se

Tierps kommun
www.tierp.se